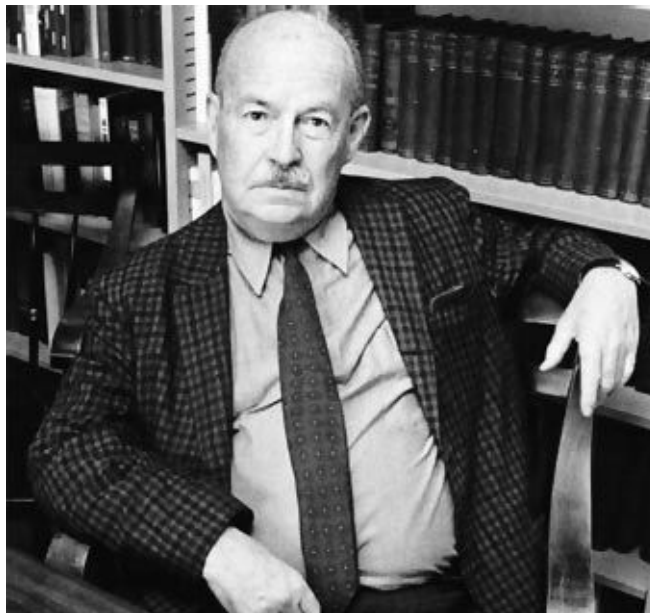

Semestrální práce - HKUI

Talcott Parsons

Radek Pastyřík

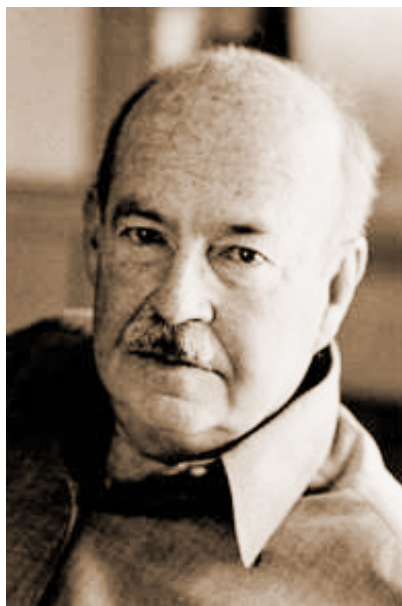

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta aplikovaných věd
18. ledna 2020

1 Život

1.1 Základní informace

Talcott Parsons se narodil 13. prosince 1902 v Colorado Springs, tedy USA. Byl to především americký sociolog a vědec, jehož teorie sociálního jednání ovlivnila intelektuální základy hned několika disciplín moderní sociologie. Jeho zaměření se zabývalo spíše obecným teoretickým systémem pro analýzu společnosti, než užším empirickým studiem. Připsal si úspěch přeložením a představením práce Maxe Webera a Vilfreda Pareta americké sociologii. Zemřel 8. května 1979 v jeho 76 letech v Mnichově, lokalizovaném v Západním Německu.

1.2 Vzdělání

Úspěšně vystudoval Amherst College v roce 1924, kde studoval sociologii, filosofii a biologii. Po Amherstu šel ještě na London School of Economics, kde studoval 1 rok. Následně získal doktorský titul PhD na Heidelberg University v Německu, kterou úspěšně vystudoval v roce 1927.

2 Přínosy

2.1 Parsonsovy sociologické koncepty

2.1.1 Teorie jednání

Akce/Jednání je proces v systému herec-situace, který má motivační význam pro jednotlivého herce nebo v případě společnosti jeho jednotlivých jednotlivců. Všechny sociální akce vycházejí z mechanismu, který je jejich konečným zdrojem.

Společenské akce se řídí třemi systémy, které lze také nazvat třemi aspekty systémů sociální činnosti. Systém sociální, kulturní a systém osobnosti. Pokouší se o jejich propojení v jedinou teorii jednání založenou na předpokladu, že lidské jednání je dobrovolné, úmyslné a má symbolický rozměr.

2.1.2 Parsonsův metodický postup

Parsonsův metodický postup je předem zformulován a následně aplikován. Odpovídá analyticko-funkcionálnímu pohledu na svět, ale také analyticko-funkcionálnímu pohledu na tvorbu vědeckých poznatků. To co dovedlo Parsonse k tomuto vědeckému postupu se zcela neví, ale určitou roli zde hrála analogie s Darwinovou evoluční teorií, určitou roli vědecké tradice jako jsou například Weberovy ideální typy a analytická paradigmatata uplatňovaná v sociologii v důsledku všeobecné exaktizace zahrnující matematizaci, strukturální a funkcionální analýzu, systémový přístup, kybernetiku apod.

2.2 Paradigma AGIL

Talcott Parsons se pokusil vyvinout a zdokonalit obecný analytický model vhodný pro analýzu všech typů kolektivit. Parsons zkoumal, proč jsou společnosti stabilní a funkční. Daný model představuje čtyři základní funkce, které musí všechny sociální systémy vykonávat, pokud mají přetrvávat. Byla to jedna z prvních otevřených systémových teorií organizací.

Prizpůsobení/Adaptation: problematika získání dostatečných zdrojů.

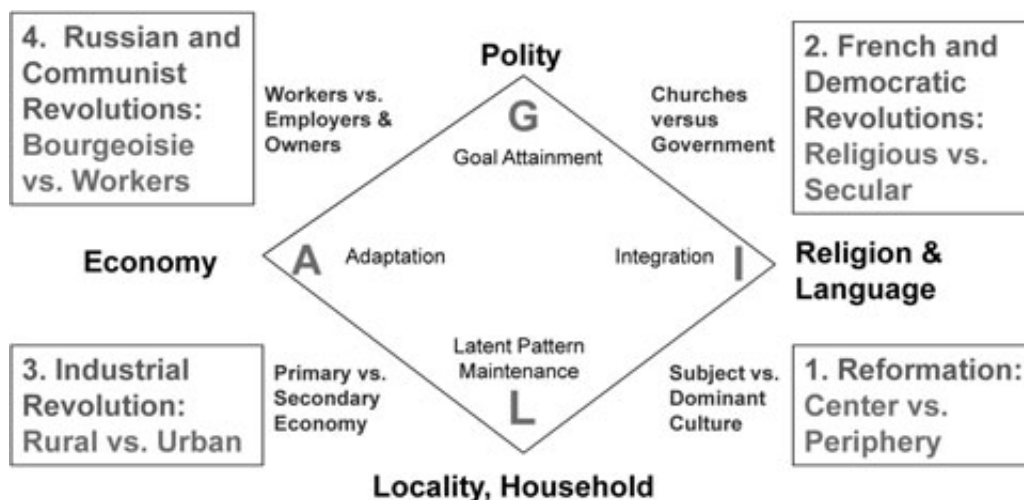
Dosažení cíle/Goal-Attainment: problematika řešení a plnění cílů.

Integrace/Integration: problematika zachování solidarity nebo koordinace mezi sub-systémy systému.

Latence/Latency (pattern maintenance): problematika vytváření, přetrvávání a přenosu charakteristické kultury a hodnot systému.

Zatímco Parsonův systém je použitelný na mnoha úrovních, má mnoho problémů.

Je obtížné provozovat jeho proměnné a subsektory AGIL. Je to spíš koncepční rámec, než použitelná teorie s testovatelnými návrhy.

3 Spojitost s kybernetikou

Parsons rozvíjel své myšlenky v období, kdy systémová teorie a kybernetika byly na popředí společenské vědy a vědy o chování. Teorie zahrnuje obecnou teorii sociálního vývoje a konkrétní interpretaci hlavních pohonů světových dějin. V Parsonsově teorii historie a vývoje má konstitutivní kognitivní symbolizace kybernetické hierarchie akcí-systémových úrovní v principu stejnou funkci jako genetická informace v kontrole DNA biologického vývoje.

4 Zdroje

- 4.1 [Pinterest.com](#) (Obrázek1)
- 4.2 [Britannia.com](#) (Základní informace)
- 4.3 [Wikipedia.com](#) (Základní informace + obrázek2)
- 4.4 [Yourdictionary.com](#) (Vzdělání)
- 4.5 [Sociologyguide.com](#) (Sociologické koncepty)
- 4.6 [Faculty.babson.edu](#) (AGIL Paradigma)
- 4.7 [Researchgate.net](#) (AGIL Paradigma - Obrázek)